

PLA D'ACCIÓ PER A LA SOSTENIBILITAT

de la Universitat Autònoma de Barcelona
PERÍODE 2007-2010

El Pla d'acció per a la sostenibilitat de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) va ser aprovat a principis de l'any 2003 pel Consell de Govern de la UAB en el marc del projecte d'Agenda Local 21 de la Universitat.

Aquest Pla és una eina pràctica que conté diferents accions per al període del 2002 al 2010 per a la millora ambiental de la UAB.

Després d'un procés participatiu fet entre l'octubre i el novembre del 2006, en el qual hi han participat més de 200 membres de la comunitat universitària, s'han definit nous programes i accions per al període comprès entre el 2007 i 2010.

El fullet que teniu a les mans és un resum del Pla d'acció per a aquest període.

El projecte de revisió i la implantació del Pla són coordinats per la Comissió de Seguiment de l'Agenda 21, formada per representants del PAS, del PDI i dels estudiants de la UAB, així com per representants d'empreses que han donat suport a l'Agenda 21 i també per representants de cadascuna de les Agendes 21 en què la UAB participa territorialment.

El procés participatiu ha comptat amb un ajut econòmic del Consell Social de la UAB.

El Servei de Prevenció i de Medi Ambient actua com a secretaria tècnica de l'Agenda 21 i del Pla d'acció.

En la implantació de les accions del Pla hi col·laboren, bàsicament, diferents serveis de la Universitat i PDI que treballa a la UAB.

Tota la comunitat universitària té un paper cabdal per tal que es puguin dur a terme els projectes programats i fer que les accions del Pla siguin efectives.

**ENTRE TOTS FEM UNA
UAB + SOSTENIBLE!**



Més informació: www.uab.cat/agenda21

Amb el suport de:

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona
Consell Social

TERRITORI I MEDI NATURAL



L'any 2004 s'ha renovat la senyalització dels dos itineraris de natura del campus de Bellaterra

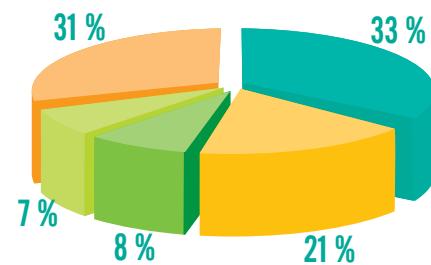
Font. Servei de Prevenció i de Medi Ambient

El campus conserva una gran superfície d'espais agroforestals que cal gestionar per tal de conservar-los i millorar-ne la qualitat ecològica.

Usos del sòl del campus de Bellaterra de la UAB 2004

Font: Mapa d'usos del sòl de Bellaterra.

boscos	■
matollar/herbassar	■
conreus	■
enjardinat	■
urbanitzat	■



PROGRAMA 1.1.

Vetllar per un planejament i model d'edificació que respecti l'entorn natural del campus

ACCIÓ

- 1 Integrar la planificació dels espais no urbanitzats amb la dels corredors ecològics, tenint en compte la mobilitat a peu i en bicicleta a través de camins, com el camí verd del Vallès, que connectin la UAB amb els municipis veïns.
- 2 Prioritzar el model de creixement concentrat d'edificis enfront del creixement dispers com a estratègia per a conservar els espais no urbanitzats.
- 3 Establir directrius per a la vegetació en espais enjardinats que segueixin criteris de sostenibilitat.

PRIORITAT

ALTA

MITJANA

MITJANA

PROGRAMA 1.2.

Mantenir, millorar i difondre els espais agroforestals del campus de Bellaterra

ACCIÓ

- 4 Dur a terme actuacions per a la recuperació ecològica de les rieres (neteja de lleres, conservació del cabal mínim de les rieres, etc.).
- 5 Senyalitzar mitjançant rètols informatius les espècies vegetals i animals del campus per a donar-les a conèixer a la comunitat universitària i afavorir-ne així la conservació.
- 6 Realitzar actuacions periòdiques de neteja als espais forestals.
- 7 Mantenir l'activitat ramadera i agrícola per tal de conservar el mosaic agroforestal actual.
- 8 Realitzar actuacions periòdiques de neteja i manteniment dels itineraris de natura del campus i intentar involucrar voluntariat i/o col·laboradors en aquestes tasques de manteniment i conservació.
- 9 Promoure l'ús dels itineraris de natura entre la comunitat universitària.
- 10 Fomentar la realització de pràctiques docents i treballs de recerca als espais agroforestals del campus de Bellaterra.

PRIORITAT

ALTA

ALTA

MITJANA

MITJANA

BAIXA

BAIXA

BAIXA

TRANSPORT, MOBILITAT I ACCESSIBILITAT

Aparcament de bicicletes a l'entrada de la Facultat de Ciències.

Font: Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals.



L'activitat de la UAB genera un gran nombre de desplaçaments diaris, la qual cosa situa la gestió de la mobilitat en un dels reptes actuals de la Universitat. El Pla estratègic d'accessibilitat de la UAB treballa per a millorar l'accessibilitat i fomentar mitjans de transports respectuosos amb el medi ambient.

Evolució del repartiment modal dels desplaçaments. 2001-2006

Font: Estudis d'hàbits de mobilitat de la comunitat universitària de la UAB. GEMOTT

■ transport privat motoritzat
■ transport no motoritzat
■ transport públic



PROGRAMA 2.1.

Millorar l'accessibilitat del campus seguint paràmetres d'eficiència, de sostenibilitat, de seguretat i d'equitat

ACCIÓ

- 11 Millorar la cobertura de transport públic per arribar a la Universitat.
- 12 Treballar per aconseguir millors en el preu del transport públic per als estudiants.
- 13 Regular l'aparcament de vehicles del campus i incloure també les zones no contemplades teòricament com a aparcaments.
- 14 Millorar l'accessibilitat en bicicleta entre la UAB i els municipis veïns (treballar per la creació de carrils bici, promoure el camí verd del Vallès, etc.)
- 15 Continuar realitzant actuacions de supressió de barreres arquitectòniques.
- 16 Millorar la informació sobre l'oferta de transport públic disponible.
- 17 Instal·lar aparcaments segurs per a bicicletes.
- 18 Millorar la mobilitat dins del campus (desplaçaments a peu, amb vehicles poc contaminants, estudiar la possibilitat de disposar de bicicletes als centres, etc.)
- 19 Potenciar un ús responsable del cotxe (mitjançant el servei de cotxe compartit).

PRIORITAT

ALTA

ALTA

ALTA

ALTA

ALTA

MITJANA

MITJANA

MITJANA

BAIXA

GESTIÓ DE L'ENERGIA I DE L'AIGUA

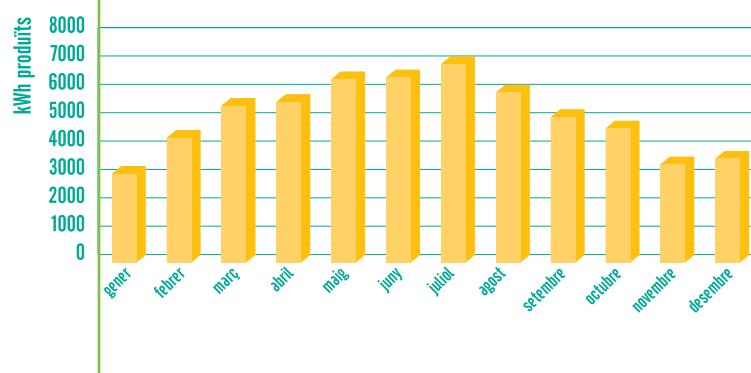


Instal·lació de col·lectors solars per a la producció d'aigua calenta sanitària al Servei d'Activitat Física.

Font. Servei de Prevenció i de Medi Ambient.

Producció de la instal·lació fotovoltaica al 2006

Font: Xarxa solar d'energia fotovoltaica. TFM



PROGRAMA 3.1.

Millorar l'eficiència energètica i potenciar l'estalvi energètic

ACCIÓ

- 20 Introduir criteris per a millorar l'eficiència energètica dels nous edificis i dels edificis ja existents (millora d'aïllaments...).
- 21 Millorar l'eficiència dels aparells de climatització amb la substitució de les calderes existents per calderes d'alt rendiment i controlades informàticament.
- 22 Instal·lar tecnologies eficients per a l'enllumenat interior dels edificis (lluminàries d'alta eficiència, detectors de presència, etc.)
- 23 Instal·lar un sistema automàtic d'encesa i apagada de llums dels espais comuns comandat des d'una central.
- 24 Sectoritzar progressivament els edificis en diferents àrees de climatització per tal de millorar el confort i l'estalvi energètic.
- 25 Instaurar mecanismes que permetin la regulació individual dels aparells de climatització a les aules i despatxos.
- 26 Realitzar una campanya de sensibilització per a fomentar l'estalvi energètic.
- 27 Instal·lar tecnologies eficients per a l'enllumenat exterior.

PRIORITAT

- ALTA
- ALTA
- ALTA
- ALTA
- MITJANA
- MITJANA
- MITJANA
- BAIXA

PROGRAMA 3.2.

Potenciar l'ús de recursos locals i renovables

ACCIÓ

- 28 Instal·lar col·lectors solars per a l'aigua calenta sanitària als edificis amb més consum d'aigua (SAF i Vila Universitària).
- 29 Potenciar l'aprofitament dels recursos hídrics locals (aigües pluvials i pou).
- 30 Fomentar l'ús de vehicles de baixa emissió de contaminants per al transport intern (veïcules elèctrics, híbrids, biodièsel, hidrogen, etc.)

PRIORITAT

- ALTA
- MITJANA
- BAIXA

PROGRAMA 3.3.

Fer un ús més eficient de l'aigua

ACCIÓ

- 31 Continuar treballant per a reduir fuites d'aigua a les canonades.
- 32 Fer un seguiment de les canonades, cisternes i aixetes que puguin presentar fuites d'aigua.
- 33 Instal·lar dispositius per a l'estalvi d'aigua (com reductors de cabal, temporitzadors, etc.) en els edificis nous i en les remodelacions.
- 34 Fer una campanya específica per a l'estalvi d'aigua als laboratoris que contempli mesures concretes d'estalvi.
- 35 Instal·lar sistemes de reg per a les zones enjardinades amb un ús de l'aigua més eficient.
- 36 Realitzar una campanya de sensibilització per a fomentar l'estalvi d'aigua.

PRIORITAT

- ALTA
- ALTA
- ALTA
- ALTA
- MITJANA
- BAIXA

4 GESTIÓ DE RESIDUS I AMBIENTALITZACIÓ

La UAB té en marxa des de l'any 2003 el Projecte Compra Verda, que vol introduir criteris de sostenibilitat i ètics tant a les compres realitzades per la Universitat com en el plec de condicions de concursos públics per a l'adjudicació de serveis per part d'empreses externes.



Logotip del Projecte de Compra Verda a la UAB.

Font: Servei de Prevenció i de Medi Ambient.

PROGRAMA 4.1.

Consolidar i millorar el sistema de gestió de residus basat en la minimització i el reciclatge i millorar els circuits de recollida selectiva de residus, tant els assimilables a domèstics com els residus especials generats als laboratoris

ACCIÓ

- 47 *Implantar la recollida selectiva dels envasos a tots els centres de la Universitat.*
- 48 *Fer campanyes d'informació perquè els usuaris puguin reciclar correctament.*
- 49 *Fomentar la dispensació de begudes en sistemes que previnguin la generació d'envasos d'un sol ús.*
- 50 *Corresponsabilitzar tots els agents externs a la UAB que es donen cita al campus (centres de recerca externs, empreses, entitats, etc.) en una gestió de residus coordinada.*
- 51 *Implantar la recollida selectiva de la matèria orgànica a tots els centres de la Universitat.*
- 52 *Construir un petit centre de compostatge per a cobrir les necessitats del campus i que serveixi alhora com a centre de demostració i d'investigació.*
- 53 *Establir punts de reutilització de paper als diferents punts productors de paper per tal que els fulls que han quedat malament puguin ser reutilitzats per l'altra cara.*
- 54 *Millorar la gestió dels residus de laboratori i actualitzar la normativa, els procediments i l'operativa actual.*
- 55 *Ampliar i millorar els serveis de borsa de material reutilitzable i planta de transferència de residus que ofereix la deixalleria del campus.*

PRIORITAT

ALTA

ALTA

MITJANA

MITJANA

MITJANA

MITJANA

MITJANA

BAIXA

BAIXA

PROGRAMA 4.2.

Ambientalitzar la compra i els serveis de la UAB seguint criteris de sostenibilitat i d'ètica

ACCIÓ

- 56 *Establir mecanismes perquè els proveïdors de la UAB ofereixin uns serveis més verds i uns productes més respectuosos amb el medi ambient.*
- 57 *Introduir criteris de sostenibilitat en la construcció i la remodelació d'edificis.*
- 58 *Dissenyar un programa per a ambientalitzar els actes que se celebren a la UAB, per tal de reduir i compensar els impactes ambientals derivats de la seva celebració.*

PRIORITAT

ALTA

ALTA

MITJANA

PARTICIPACIÓ I SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL



Pantalla electrònica d'informació ambiental a la plaça Cívica.

Font: Servei de Prevenció i de Medi Ambient.

Els projectes ambientals duts a terme a la Universitat tenen sempre un vessant educatiu, ja que l'objectiu principal del Pla d'acció i dels projectes executats en aquest àmbit és el de sensibilitzar a la comunitat universitària i fer-la coneixedora i partícip d'aquesta gestió.

PROGRAMA 5.1.

Promoure l'educació i sensibilització ambiental entre la comunitat universitària

ACCIÓ

- 59 Millorar el coneixement dels aspectes ambientals de la UAB entre la comunitat universitària amb campanyes de sensibilització sobre les problemàtiques ambientals locals i globals.
- 60 Continuar introduint la sensibilització i la informació ambiental a la vida diària i al web de la UAB i crear espais de comunicació ambiental.
- 61 Continuar col·laborant estretament amb entitats, associacions i plataformes que defensin els mateixos interessos de la UAB.
- 62 Realitzar cursos de formació de temàtica ambiental al PAS i PDI.
- 63 Tenir un programa de voluntariat ambiental que realitzi tasques de sensibilització i projectes ambientals al campus.

PRIORITAT

ALTA

ALTA

ALTA

MITJANA

BAIXA

PROGRAMA 5.2.

Fomentar mecanismes per a la participació de la comunitat universitària en la gestió ambiental de la UAB i establir els canals de comunicació corresponents

ACCIÓ

- 54 Editar un butlletí electrònic trimestral sobre l'Agenda 21 de la UAB que es publiqui al web i que també el rebin per correu electrònic les persones interessades.
- 55 Mantenir i actualitzar el web de l'Agenda 21 de la UAB perquè esdevingui el principal canal d'informació i participació de la comunitat universitària en els aspectes de sostenibilitat de la UAB.
- 56 Incentivar la participació en tots els temes ambientals dels òrgans de decisió de la UAB, incloent-hi les Junes de Facultat, els equips de deganat de cada centre, les escoles, etc.
- 57 Establir punts d'informació ambiental sobre els principals paràmetres ambientals de la UAB (recollida de residus, eficiència energètica, mecanismes d'estalvi d'aigua, etc.).
- 58 Establir un fòrum virtual d'opinió permanent al web de l'Agenda 21 de la UAB que es vagi actualitzant en funció de les temàtiques a tractar.
- 59 Crear taules i organismes de participació temàtics que es reuneixin de forma periòdica al llarg de l'any.
- 60 Crear una llista de distribució en què s'informi periòdicament de les notícies i les actuacions relacionades amb el Pla d'acció per a la sostenibilitat de la UAB.
- 61 Organitzar jornades informatives anuals sobre el progrés de la implantació del Pla d'acció per a la sostenibilitat de la UAB.

PRIORITAT

ALTA

ALTA

ALTA

ALTA

MITJANA

MITJANA

BAIXA

BAIXA